

PROGRAM PODPORY
ČESKÉHO
KULTURNÍHO
DĚDICTVÍ
V ZAHRANIČÍ

Závěrečná zpráva o působení učitele u krajanů

Školní rok: 2020/21

Destinace (země, místo): Rumunsko, Svatá Helena a Gernik

Jméno, příjmení: Klára Jíchová

Škola:

Povinná výuka:

Základní škola Gernik: 2. třída (2 žáci) český jazyk 1h

6. třída (2 žáci) český jazyk 4h

Základní škola J. A. Komenského Svatá Helena: první stupeň (8 žáků) hudební výchova 1h

První stupeň (8 žáků) výtvarná výchova 1h

2. třída (1 žák) český jazyk 2h

3. třída (1 žák) český jazyk 2h

4. třída (2 žáci) český jazyk 2h

6. třída (2 žáci) český jazyk 3h

7. třída (2 žáci) český jazyk 3h

8. třída (2 žáci) český jazyk 3h

Zájmová činnost:

Český jazyk pro vážné zájemce Helena – 4 studenti (ZŠ a SŠ) 1h

Český jazyk pro vážné zájemce Gernik – 3 studenti (SŠ) 1h

Angličtina pro mírně pokročilé Helena – 2 děti (ZŠ) 1h

Angličtina pro pokročilé – 4 studenti (ZŠ a SŠ) 1h

Doučování z češtiny Helena – 2 děti (ZŠ) 3h

Pěvecký sbor Helena – 16 dětí a mládeže (ZŠ, SŠ) 1h

Pěvecký sbor a hraní na nástroje Gernik – 6 dětí (předškolní + ZŠ) 1h

Houslový soubor Helena – 4 studenti (ZŠ a VŠ) 1h

Divadelní kroužek Helena – 14 dětí (ZŠ) 1h

Výtvarný kroužek Helena – 10 dětí (ZŠ) 1h

Filmový klub Helena – 15-20 dětí (ZŠ, SŠ)

Od června Folklorní soubor Helena – 27 dětí (ZŠ, SŠ) 2h

V polovině září jsme zahájili běžnou výuku ve škole a odpolední kroužky. V pondělí až středu učím na Svaté Heleně, ve čtvrtek a pátek na Gerniku. Na Svaté Heleně učím dopoledne češtinu ve všech třídách od 2. do 8. Na prvním stupni také hudební a výtvarnou výchovu. Na Gerniku je výuka češtiny obdobná, na kreativní předměty mám spojené všechny děti z obou stupňů.

Odpoledne na Svaté Heleně vedu kroužky divadelní, hudební, výtvarný, angličtinu (2 skupiny), češtinu pro pokročilé (pro zájemce z 2. stupně a SŠ), houslový soubor a doučování. Také s dětmi pracujeme na článcích pro časopis *Okénko*; v pondělí se scházíme na filmovém klubu a v neděli odpoledne se věnujeme sportům a dalším outdoorovým aktivitám, na jaře zejména natáčení filmu. Odpoledne na Gerniku máme kroužek hudební a češtinu pro pokročilé (zájemci ze SŠ).

Metody výuky

V hodinách češtiny se věnujeme psaní, tvůrčímu psaní, čtení, čtení s porozuměním, literatuře, gramatice, storytellingu a komunikační výchově. Dětem jsem vyrobila „evaluační plachty“, kam si zapisují své pokroky. Děti obecně velmi vděčně přijímají propojení češtiny s přírodovědou – osvědčují se jazykovědné materiály na přírodovědná témata. Oblíbená jsou také témata strašidelná a další pohádky/pověsti, humor a život na venkově/v zemědělství. V hodinách češtiny pravidelně zpíváme české písně, nejčastěji s doprovodem violy. Částečně je výuka individualizovaná; děti kromě sešitů, knih a pracovních listů pracují s pomůckami, které vyrábím. Letos jsme používali pracovní sešity z nakladatelství Taktik.

Příklady práce:

- Helenská a gernická strašidla – sběr vyprávění a tvůrčí psaní
- Průběh koronakrizy, anketa a rozhovory se zajímavými spoluobčany – práce pro *Okénko*
- pohádky Jana Wericha – čtení s porozuměním – u dětí i mládeže mělo mimořádný úspěch
- Tvůrčí psaní dle publikací z nakladatelství Šafrán, ve druhém pololetí píšou děti od 4. třídy delší samostatné texty.

V hodinách hudební výchovy pro 1. stupeň zpíváme české písně. Od starších lidí se učím písně, které z Čech neznám, a pak je učím děti – zpíváme tedy s dětmi i původní krajanské písně. Získala jsem zpěvník krajanských písní vytvořený r. 2012 panem děkanem Maškem. Učím děti základní hudební pojmy (forte, piano...), objednala jsem základní nástroje Orffova instrumentáře, abychom se mohli doprovázet. Kromě toho se všechny děti učí hrát na flétny podle mimořádné flétnové školy T. Kolafy. K dispozici na Heleně mám kytaru a klávesy, často hraju na violu/housle.

V hudebním kroužku se zaměříme na složitější hudební formy – vícehlasy, složitější hudební doprovody na nástroje, na které se děti učí hrát. Na vyžádání se dětem z obou vesnic věnuji v krátkých individuálních hodinách – hra na kytaru, základy akordeonu, flétna, přepis not pro trubku atd.

Houslový soubor otevíráme v prosinci pro vážné zájemce na prosbu rodičů.

Ve výtvarné výchově chceme vyzkoušet maximum různých technik a zároveň si zajistit dostatek zajímavého ilustračního materiálu pro *Okénko*.

Příklady práce:

- Voskovka + vodovky
- Voskovky + tuš
- Tiskátka z brambor (nadšení osmáci!)
- Barvení triček – batika
- Postavy z betlému – tempera
- Ptáček z kolíčku, kartónu a látek, velikonoční beránci a kuřata z kartónu
- Výrobky ze slaneého těsta
- Navrhni nový erb pro svou vesnici – tempera
- Navrhni výmalbu prostoru pod venkovním pódiem – tempera
- Ilustruj povídku svého spolužáka – tempera

V divadelním kroužku se věnujeme hereckým hrám a etudám; rovněž recitaci. Tematicky se to na podzim týkalo strachu a strašidel, inspirováno básněmi Pavla Šruta. Od znovuotevření divadelního kroužky v zimě vymyslíme vlastní film a věnujeme se improvizacím a hledání výsledného tvaru, který pak budeme točit.

Na lekcích češtiny pro pokročilé v prvním pololetí testujeme zbrusu novou učebnici češtiny zaměřenou na současný jazyk a jeho efektivní používání. Jejím autorem je můj manžel Jan Jícha. Učebnice se věnuje všem pravopisným a gramatickým úskalím češtiny, jak si to vyžádali místní studenti. Zároveň se helenští chtěli věnovat čtení s porozuměním s přírodovědnou tematikou a gerničtí čtení s porozuměním literárních textů. Ve druhém pololetí čteme mj. populárně vědecké texty o zdejších tématech – Filipově díře, trendech v současných rekonstrukcích místní tradiční architektury, multioborovému zhodnocení větrných elektráren, srovnání banátské a spisovné češtiny aj. Na textech trénujeme insert čtení, Veenovy diagramy, brainstorming na daná témata, argumentaci, čtení s předvídáním atd. To kombinujeme s trénováním pravopisných jevů na přání a se čtením s porozuměním literárních textů.

Filmový klub je v této době a v této lokalitě poměrně výzva. Na projekce dochází kolem 15–20 mladých lidí 9–20 let, někdy zveme cíleně i děti mladší na pohádky. Filmy by neměly obsahovat lechtivé scény. Velký úspěch zde sklídl film Pojedeme k moři Jiřího Mádl. Následně jsme se ve výuce podrobně bavili na téma šikana, domácí násilí, postižení lidí.

Průběh školního roku, akce, velké akce

Do destinace jsem dorazila na konci srpna a dostalo se mi milého přijetí v obou vesnicích. Postupně jsem se začala seznamovat s dětmi i ostatními obyvateli. S předsedy krajanských spolků Petrem Hružou na Heleně a Josefem Boudou na Gerniku jsme si probrali náplň mé činnosti. Kromě výuky češtiny ve škole, odpoledních kroužků, organizování besídek, festivalů a dalších akcí a redakce časopisu Okénko to bude ještě pomoc s budováním muzeí v obou vesnicích – na Gerniku se bude jednat o různá vylepšení a dotažení, na Heleně o práci na zelené louce. Jak se později ukázalo, na helenské muzeum zatím nedošlo. S Josefem Boudou jsme zažádali na MZV o dotaci na týdenní zájezd do Čech, který plánujeme na květen 2021 a který by měl mít mj. edukativní charakter – účast na tematické výuce ve spřátelené české ZŠ. Tento zájezd jsme kvůli pokračující pandemii museli zrušit, respektive přesunout na další rok.

V úvodních dnech jsem se nechala dětmi provést po obou vesnicích a navázala kontakt s českými učiteli v obou lokalitách – ředitelem gernické školy Josefem Boudou, zástupcem ředitele helenské školy Františkem Rochem (škola ve Svaté Heleně spadá pod školu coroninskou a pod jejího rumunského ředitele) a novou učitelkou pro 0.–1. třídu Ester Pec. Seznámila jsem se s dělením dětí do jednotlivých tříd a dvojtříd, zdejší organizací práce a seznámila nové kolegy s inspirativními materiály na výuku češtiny v jejich hodinách, které jsem následně objednala.

Setkala jsem se rovněž s Alenou Geche, předsedkyní krajanského spolku v Nové Moldavě, a probrala s ní výuku v této lokalitě. Následně mi bylo doporučeno konzulátem a DZS zde výuku zatím nerealizovat.

V září jsem se seznámila také se Štefanem Boudou, který je předsedou Svazu Čechů a Slováků v Rumunsku, a Ivo Teichmannem, českým konzulem v Bukurešti. Společně jsme navštívili gernické muzeum, kde jsem je seznámila s několika nápady, které bychom mohli začít během roku realizovat, ideálně společně s dětmi a alespoň částečně v rámci výuky češtiny.

Uspořádala jsem gernickou školní knihovnu. Asi 2/3 knih jsme uložili do skladu – jedná se o knihy velmi staré, pro dnešní děti nepoužitelné nebo poničené. Zbylé knihy jsem uspořádala do sekcí, přenesla několik „použitelných“ knih z veřejné knihovny, kterou v podstatě nikdo nenavštěvuje, a

seznámila s knihovničkou děti. Knihovna potřebuje doplnit; v současnosti se mi ale jako možné řešení jeví vozit konkrétním dětem konkrétní knihy z dobře zásobené helenské knihovny, což pak během celého školního roku dělám.

V době pandemické jsou naše možnosti na pořádání akcí omezené, přesto jsme v říjnu uspořádali neoficiální běžecké závody na hřišti a večerní slavnostní zapalování dýňových strašidel.

Na Gerniku učíme v říjnu 3 týdny online přes Messenger, děti pracují slušně, ve smíšené třídě zadávám jedné skupině samostatnou práci a domlouvám se, kdy se zase připojí, zatím se věnuji ostatním.

Kvůli koronakrizi a kvůli tomu, že jsem v lokalitě nová, mi konzulát i DZS doporučily, abych nezahajovala výuku v Moldavě, což jsem přijala s vděkem. Místní krajané byli znepokojeni a bylo třeba hledat řešení s konzulátem. Nakonec se skupiny ujala místní učitelka, což bylo v dané situaci to nejlepší řešení.

Plánuji žádost o návštěvu logopeda. Na Svaté Heleně jsou na druhém stupni 2 děti s vadami řeči a na Gerniku jedno dítě. Jednomu dítěti na Svaté Heleně bych přála péči speciálního pedagoga (předpokládám dyslexii) a psychoterapeuta (sociální deprivace). Reálně jsem začala spolupracovat s Alžbětou Muroňovou, psycholožkou, která s Alexem Gajdzicou působí na Eibenthale. Logopeda a speciálního pedagoga potřebuji zajistit v příštím školním roce.

Zajímám se o výsledek sběru lidových písní z 60. let 20. století. Starší lidé mi říkají, že se do zpěvníku pana Maška nedostala řada „starodávných“ písní. Domnívám se, že by mohly být právě v tomto sběru. Později v této věci žádám MZV, aby oslovilo etnografická pracoviště se žádostí o zpracování těchto písní, které jsou k dispozici jen na páskách v Etnografickém ústavu.

V listopadu a prosinci je v Rumunsku celostátně zahájena distanční výuka. Na obou školách získávám přístup na školní platformu, kterou musím používat k zadávání práce i k online vyučování. Brzy zjišťuji, že mnozí mí rumunští kolegové distanční výuku realizují tak, že své tradiční frontální výklady „překlopí“ do online světa. Děti tak běžně sedí před monitorem denně od 8 do 14 hodin s minimálními přestávkami. Hodiny češtiny tedy, pokud to téma dovolí, úmyslně realizuji tak, že se na začátku v online prostoru pozdravíme a vysvětlíme si práci, pak jsou děti vyzvány, aby vypnuly monitor a znovu se ozvaly, pokud budou potřebovat poradit nebo pokud budou hotové. K dílčí komunikaci hojně využíváme messenger; tam mi také děti posílají svou vyfocenou práci, pak se opět připojíme na meet a úkol prodiskutujeme.

Zároveň – protože zatím nejsou zakázány soukromé návštěvy – děti hojně navštěvují v rodinách. Vysvětlíme si, co je potřeba, nosím jim knihy ze školní knihovny a po menších skupinách, jak jsou děti spolu příbuzné, trénujeme vánoční koledy a věnujeme se výtvarným aktivitám. Některé děti navštěvují kvůli doučování, z nejrůznějších důvodů se na online výuku nepřipojují. Veškeré podzimní programy a školní vánoční besídky byly zrušeny, společné scházení není dovolené.

Malujeme postavy do velkých betlémů, které přijdou zalaminovat a zavěsit na ploty všech tří kostelů. Chystáme vánoční videoklip – zvlášť nahráváme zvuk – dvouhlasou *Tichou noc* hranou na trubky, zvlášť obraz. Dvě dívky začínají hrát na housle. Ke společnému zpěvu v domácnostech se přidávají i předškolní a starší sourozenci.

V prosinci vydáme mé první číslo krajanského časopisu Okénko, které jsem připravila společně s dětmi.

Mezitím se účastním řady plánování – online schůzky s ministerskými úředníky a předáky vesnic o potřebách krajanů, několika schůzek s eibentálským učitelem Alexem Gajdzicou o našich společných plánech, stylu práce, zkušenostech z distanční výuky v destinaci a profilu uchazeče o

naš post. Jako klíčová se jeví spolupráce s Petrem Hrůzou z Heleny a Ivo Fíkem Dokoupilem, který působí v Člověku v tísni a lokalitě se věnuje dlouhodobě, intenzivně a s velkým nasazením. Komunikuji s panem Krátkým, vládním zmocněncem pro krajské záležitosti, zejména na téma ekologie a záchrana gernické architektury. Alexandr Gajdzica mi nabízí spolupřevřáret FB stránku Hezky česky v Banátu.

Účastním se živého vysílání rumunského ministerstva školství s příspěvkem na téma distanční výuka v českých školách v Rumunsku.

V lednu pokračujeme distanční výukou přes google classroom. Chlapce ze 2. a 3. třídy začínám namísto online výuky intenzivně navštěvovat v domácnostech, a to 3x týdně, věnujeme se čtení, psaní, pravopisu; online forma byla pro ně zcela neefektivní. Odpoledne dál probíhají kroužky po malých skupinkách, věnujeme se výtvarným i hudebním aktivitám.

Nově vzniká houslový soubor, kam docházejí mé dvě žačky a dvě mladé houslistky samoukové z baptistického orchestru. Hrajeme jednoduchý repertoár pro 4 smyčky od Vivaldiho, Dvořáka a dalších, zároveň zlepšujeme techniku hry. Mé žačky i v kostelním mandolínovém orchestru vyměnily mandolíny za housle. Pravidelně si tam s nimi chodím zahrát na violu, v gernickém kostele zpívám a v helenském katolickém zpívám s jednou žačkou responsoriální žalmy, aby toho byla časem schopna sama.

V únoru zahajujeme živou výuku; kromě školní výuky a všech odpoledních a večerních kroužků také kroužek divadelní, který se 3 měsíce nemohl scházet, a již na první lekci nám při hereckých improvizacích vznikne námět na dětský film, který bychom rádi natočili a který mě napříště na celé jaro velmi zaměstná (práce na scénáři, kostýmech, nácvik scén s dětmi, diskuse s rodiči, zda dětem dovolí hrát, organizace natáčení, vlastní natáčení a střih). Od února probíhá běžná výuka ve škole i všechny odpolední a večerní kroužky a doučování.

Únor jsme s eibenthalským učitelem Alexem Gajdzicou započali přátelskou schůzkou se skupinou „Kluci z Eibenthalu“ a moderátorem Janem Zunou. Společně připravujeme několik projektů, které mohou zkvalitnit život našich krajanů. Týkají se zejména ekologie a životního stylu.

S Alexem rovněž chystáme online soutěž z českého jazyka, když oficiální olympiády letos rumunské ministerstvo školství zakázalo. A také společný youtube kanál banátských dětí.

S gernickým knihovníkem Josefem Merhautem pracujeme na doprovodných materiálech Českého domu, místního etnografického muzea. Z nahrávek postupně vzniknou informační cedule a panely a cosi jako etnografický průvodce jak místními exponáty, tak dispozicemi původních stavení a životním stylem v něm.

Protože se ve spádových vesnicích neobjevil žádný diagnostikovaný případ covid19, užíváme si ve škole běžné živé výuky. Starší děti začaly psát první delší povídky. Sestavili jsme si pásmo patnácti českých lidových písní, které děti ještě na podzim neznaly, postupně ho pilujeme do koncertovatelné podoby a zapojujeme nástroje, na něž se děti učí hrát (flétny, trubky, housle, klávesy, kytara, akordeon). Vášeň k sadě Orffových nástrojů neupadá. Gernické děti se učí stejný repertoár a případná vystoupení plánujeme společná. Mladší děti, s nimiž mám hudebku i výtvarku dopoledne ve škole, nadšeně využívají možnosti docházet i na odpolední kroužky pro starší děti.

Můj patnáctiletý syn, zručný akordeonista, se na jaře několik měsíců věnuje třem helenským dětským akordeonistům.

V úterý před Popeleční středou vyrazil odpoledne z helenské školy kratičkový masopustní průvod školních dětí a učitelů. Oč limitovanější prostorem, časem a rouškami, tím bujařejší byl v maskách a živé muzice.

V březnu se začíná každý týden online formou scházet pracovní skupina složená z českých učitelů vyslaných do Rumunska a Srbska a zástupců „kluků z Eibenthalu“. Smyslem je sdílení osobních problémů i úspěchů v lokalitě a plánování společných akcí. Jako první velkou akci chystáme týdenní ekologickou akci „Uklidíme český Banát“, kdy chceme okolí našich českých vesnic zbavit části odpadu a motivovat obyvatele k ekologičtějšímu nakládání s odpady. Spolupracujeme se zástupci UDSCR a gernickým farářem, který působí i na Rovensku. Plánujeme společný časopis a youtube kanál pro Rumunsko i Srbsko.

Na Velikonoce trénujeme hodně zpěvů na katolické bohoslužby. Na Svaté Heleně se s novým farářem prvně koná noční průvod po vesnici v 1.30 ráno na Bílou sobotu.

Účastním se velkého výletu do Marie Radny, který pořádá gernický farář a jehož se účastní asi 25 mladých dospělých z Gerniku a Heleny. Až to pandemická situace dovolí, je zde velký zájem o společné aktivity zintenzivnit.

V dubnu realizujeme na Svaté Heleně a na Gerniku několik úklidových akcí v rámci akce Uklidíme český Banát!, kterou jsme nachystali s českými učiteli z Eibenthalu a Srbska a skupinou „Kluci z Eibenthalu“. Brigád se v obou vesnicích celkem zúčastní ke stovce lidí a sebere se několik stovek pytlů odpadů. Účastní se i místní učitelé, faráři a předsedové krajského spolku. Časově a kapacitně zvládnout organizaci těchto akcí je možné díky tomu, že nám rumunské ministerstvo školství nadělilo mimořádné třítydenní koronavirové prázdniny, během nichž učíme jen absolventské ročníky. Konají se zmíněné úklidové akce, intenzivně se věnujeme přípravám a natáčení dětského filmu a zejména pracuji na rozhovorech s krajany – pamětníky pro projekt Češi ve světě – příběhy.

Natáčení trvá celkově 2 měsíce, zapojí se do něj na padesát lidí z Heleny, Gerniku, Eibenthalu a Ešelnice. Někdy poněkud obtížně hledáme vhodný termín, kdy by nám přálo počasí a herci neměli neodkladnou práci v hospodářství nebo na poli.

Zároveň průběžně chystáme další číslo krajského časopisu Okénko – děti píší reportáže z úklidových akcí, z natáčení. Vedou rozhovory s místními lidmi. Většina dětí dokončuje své povídky, takže jim je pak spolužáci mohou v hodinách výtvarky ilustrovat.

Jedna z povídek je natolik zdařilá, že ji chci po dohodě s Alexem Gajdzicou a po konzultaci s literárním editorem Janem Šulcem vydat. Ujmou se toho „Kluci z Banátu“ a jejich ilustrátorka.

V květnu v našich vesnicích prvně přivítáme novou velvyslankyni v Rumunsku, Její excelenci paní Hanku Kaiserovou. Na její návštěvu chystáme s paní Sofi Štěpničkovou, helenskou učitelkou ze školky, folklorní vystoupení. Ona část taneční, já mám na starosti kapelu. Dívky z houslového souboru tak prvně hrají na veřejnosti, dále máme dva akordeony, flétnu a trubku.

Pro helenské a gernické děti a mládež do 18 let včetně organizuji ve školách společné malování na téma „Moje vesnička“, které vyhlásil krajský svaz k letošnému dni dětí.

S eibenthalským učitelem Alexem Gajdzicou připravujeme online soutěž z češtiny, vypracování úlohy se mohou děti fakultativně věnovat v hodině češtiny. Spolu s Alexem pak práce hodnotíme a některé navrhujeme na zvláštní ocenění, což už je v režii krajského spolku.

Od května se s pracovní skupinou učitelů a „Kluků z Eibenthalu“ intenzivně věnujeme přípravě prvního čísla časopisu společného pro české vesnice v Rumunsku a Srbsku, který jsme nazvali Český Banát.

Na začátku června začne zkoušet rozšířený folklorní soubor, kterého se účastní helenské, gernické i moldavské děti, celkem je jich 27. Chystáme hudebně taneční vystoupení na letní festivaly.

Na začátku června pro zájemce organizuji Lekci zpěvu s Lucií Soljakovou, absolventkou pražské Konzervatoře Jaroslava Ježka.

Od konce května intenzivně zkouším s katolickými kostelními sbory, protože mě o to požádali jejich vedoucí, konkrétně se to týká Heleny, Gerniku i Nové Moldavy. Zkoušky probíhají na každém místě 1–2x týdně, účastní se jich celkově přes padesát dospělých. Zkoušky jsou velmi srdečné. Na konci června nás pak čeká Festival kostelních pěveckých sborů v Eibenthale.

Ve druhé polovině června nás čeká maraton. Dále chodíme do školy, protože ukončení školního roku se kvůli dubnovým koronavirovým prázdninám odložilo. Chystám oba časopisy k tisku.

Přivítáme skupinu mladých lidí z Ligy lesní moudrosti, kteří tu budou v létě pořádat tábor pro děti ze všech českých vesnic. Organizují informační schůzky pro rodiče.

Na Heleně, Gerniku i Eibenthale pořádáme slavnostní premiéru našeho filmu *Hastrman z Heleny*. Na Svaté Heleně, kde byl film natáčen, to pojmem ve velkém stylu s projevy, upomínkovými předměty a červeným kobercem, po kterém se procházejí herci.

Pozvala jsem skupinu skautů z Prahy, aby zde pro děti uspořádala sportovní den. Účastní se děti z Heleny, Gerniku, Moldavy, Eibenthalu, Ešelnice. Nápaditý den plný pohybu zakončíme fotbalovým zápasem Helena – Gernik, jehož se účastní místní fotbalisti ve věku 15-25 let.

Absolvovali jsme rovněž folklorní vystoupení na Festivalu národnostních menšin v Rešicích.

Na léto chystáme s bývalou učitelkou Katkou Rohálovou putovní tábor pro děti a mládež, dále letní tábor s Ligou lesní moudrosti v lokalitě U Petra a hudebně-taneční vystoupení na Krajanském dnu na Festivalu Banát a na helenském posvícení, na která musíme řádně trénovat. Na festival rovněž přivezeme náš film.

Také mě čeká práce na druhém čísle časopisu Český Banát, na dokončení sběru rozhovorů pro Češi ve světě – příběhy a na kompletaci informačních a propagačních materiálů pro gernický Český dům.

Spolupráce

Spolupracuji se všemi místními učiteli hovořícími česky, a to z obou škol i školek, a s gernickým ředitelem a helenským zástupcem ředitele. Dále s předsedy krajanských místních sdružení, faráři a vedoucími kostelních sborů.

Intenzivně spolupracuji s českými učiteli vyslanými do Eibenthalu a českých vesnic v Srbsku. Společně se skupinou „Kluci z Eibenthalu“ jsme připravili velkou akci Uklidíme český Banát! A zahájili vydávání společného časopisu Český Banát.

V častém kontaktu jsem byla s bývalým panem konzulem a kontaktoval mě také vládní zmocněnec pro krajany.

Úzce spolupracuji rovněž s Ivo Dokoupilem, pracovníkem Člověka v tísní.

Veškeré tyto vazby hodnotím jako velmi dobré.

Podmínky pro výuku

Na Svaté Heleně mám k dispozici samostatnou zamykatelnou třídu, která kromě výuky slouží i jako výtvarný ateliér, hudební zkušebna a videosál. Je vybavena malou knihovnou atraktivních knížek pro děti, ve škole je dále velká a velmi dobře vybavená knihovna. Na Gerniku se ve třídě střídám s dalšími učiteli druhého stupně. Pomůcky si buď donáším, nebo zamykám ve skříni. Děti dostaly od krajské organizace k Vánocům tablety, takže od ledna mohla distanční výuka dostat uspokojivější rozměr. V destinaci postrádám hotovou knihovnu pro učitele, která by obsahovala většinu, ideálně všechny publikace vydané o banátských Češích. V destinaci si nemám šanci ani jen vypůjčit si všechny podstatné. Mít je jednoduše k dispozici by mi poměrně ulehčilo.

Je třeba počítat s tím, že v zimě je po víkendech a svátcích ve škole zima.

Pondělí až středu učím na Svaté Heleně, čtvrtek až pátek na Gerniku. Přejezd realizuji ve středu odpoledne, respektive v sobotu nebo neděli dle dalších akcí ve vesnicích, v zimě dle počasí.

Podmínky pro učitele

Na Gerniku jsem nenašla uspokojivý pronájem, takže jsme se s rodinou rozhodli zde zakoupit starý domek. Na Svaté Heleně jsem rovněž s hledáním podnájmu neuspěla, takže mi bylo krajským svazem nabídnuto ubytování v místní charitě, od jara pak podnájem soukromého domku, který byl čerstvě zakoupen krajanem. Na podzim jsem zde byla sama bez rodiny, od ledna pak vždy alespoň s jedním dítětem nebo celou šestičlennou rodinou, která se věnovala distanční výuce v České republice. Moje děti se hojně zapojovaly do místních zájmových činností. Co se týče stravy, vařím si sama, bohatě zásobena zdejšími zemědělskými produkty od štědrých dárců. S dopravou jsem neměla problém, mám škodu Yeti; vždy jsem dojela, kam jsem chtěla, i když to někdy muselo být oklikou nebo krokem.

Co se podařilo/nepodařilo

Akce podrobně popisují výše. Za nejzdařilejší považuji

- Dětské povídky, z nichž některé postupně otiskujeme v krajských časopisech a jednu chceme vydat knižně
- diskuse středoškoláků nad populárně naučnými texty
- vánoční videoklip
- vydání celkem tří čísel krajských časopisů
- vznik houslového souboru
- vznik velkého folklorního souboru pro děti z Heleny, Gerniku a Moldavy
- práci na publikaci *Češi ve světě – příběhy*
- výrobu informačních a propagačních materiálů pro gernický Český dům
- dětský film *Hastrman z Heleny*
- akci *Uklidíme český Banát!*
- zkoušky na festival kostelních sborů s Helenou, Moldavou i Gernikem. V posledně zmíněném místě se hojně zapojila i místní mládež

Nepodařilo se mi dosud zařídit pro konkrétní děti logopedické nebo speciálně pedagogické vyšetření. Anebo přimět jejich rodiče, aby ho s nimi absolvovali. V příštím školním roce to bude pravděpodobně 6 dětí, které by potřebovaly tuto speciální péči.

Problémy a doporučení

V destinaci mi chybí hotová příruční knihovna učitele, která by obsahovala důležité publikace o banátských Češích. Ráda bych ji vybuodovala pro sebe i své nástupce, ale zatím jsem na to neměla čas.

Od zimy pozoruji značné spory mezi lidmi na Gerniku, tyto spory mají osobní i politický podtext. Oceňuji, že moje pracovní smlouva jasně stanovuje, s kým mám spolupracovat.

Před dvěma lety se zásadně změnila pozice českého učitele v lokalitě. Rumunská strana přestala platit místní učitele češtiny, takže na českého učitele se převedla podstatná část jejich dřívější práce. V zásadě to znamená, že pracovní úvazek se snadno může stát velmi naddimenzovaným; učitel tudíž musí mít jasně srovnané priority své práce, což je jednak „odučení“ všech hodin češtiny dle rozvrhu, jednak zajímavá zájmová činnost včetně činností vedoucích ke kulturním produkcím. Velkou pomocí pro českého učitele budou pobyty studentů, o které jsme usilovali od podzimu. Od září se uskuteční první stáž přes program Erasmus. Na vybranou studentku budu moci delegovat výuku angličtiny, různá doučování, logopedický trénink, hru na flétnu, korektury atd.